

ТРЕНІНГ ДЛЯ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Штучний інтелект як інструмент розвитку професійної компетенції публічних службовців:

від промтінженірингу до забезпечення приватності

2025

Право • ШІ • Дані

Олег ЗАЯРНИЙ

Доктор юридичних наук, професор
Професор кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

✉ oleganalitik.knu@gmail.com

Зміст тренінгу

01

Основні моделі штучного інтелекту, які можуть застосовуватись у діяльності органів публічної влади

02

Основні вимоги до застосування технологій штучного інтелекту у сфері публічного управління

03

Моделі побудови запитів до найбільш поширених моделей штучного інтелекту

04

Забезпечення конфіденційності інформації при застосуванні штучного інтелекту в діяльності публічних службовців

Поняття штучного інтелекту

Визначення (ОЕСР, Рада зі штучного інтелекту):

Система штучного інтелекту — це система на основі машин, яка для явних або неявних цілей робить висновок на основі вхідних даних, що надходять до неї, з метою генерування результатів — таких як передбачення, зміст, рекомендації або рішення — що можуть впливати на фізичне або віртуальне середовище.

Вхідні дані

Висновок / Аналіз

Результат / Рішення

Вплив на середовище

Види моделей штучного інтелекту у сфері публічного управління

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ СИСТЕМИ ШІ

Для потреб публічного управління на основі глибокого машинного навчання

- Локалізований режим роботи
- Спеціально створена база знань
- Підвищений ступінь захисту інформації
- Недоступні поза інформаційними системами органів влади
- Професійний функціональний апарат

ЗАГАЛЬНІ МОВНІ МОДЕЛІ (LLM)

ChatGPT, Gemini, Claude та ін.

- Широкі можливості обробки тексту та зображень
- Навчаються на широких базах знань
- **Значний ступінь кіберризиків**
- **Схильні до помилок — потребують перевірки**
- **Вразливі до засмічення недостовірними даними**

Вимоги до моделей ШІ у сфері публічного управління (1/2)

1

Точність і пояснюваність: забезпечення прозорості алгоритмів та можливості перевірки отриманих результатів.

2

Етичні принципи: уникнення дискримінації та необґрунтованого втручання у приватне і сімейне життя громадян.

3

Безпека та відповідність нормативним вимогам: розробка і застосування рішень за принципами безпечного проєктування інформаційних систем.

4

Моделі відкритого доступу та аудит застосованих алгоритмів.

5

Використання для машинного навчання лише перевірених даних і баз даних.

6

Забезпечення інтероперабельності з офіційними інформаційними ресурсами, які використовуються органами публічної влади (реєстри, бази даних, електронні системи документообігу).

Вимоги до моделей ШІ у сфері публічного управління (2/2)

7

Визначення в кожному органі публічної влади відповідальної особи за використання ШІ та перевірку запропонованих рішень.

8

Формування необхідної нормативної основи для інтеграції штучного інтелекту у сферу публічного управління.

9

Забезпечення знеособлення даних у документах, які піддаються обробці штучним інтелектом.

10

Дотримання ризикоорієнтованого підходу: ступінь ризиків від застосування ШІ має бути меншим порівняно з його перевагами.

11

Використання виключно систем ШІ, які дозволяють контролювати логіку формулювання відповіді та коригувати алгоритм прийняття рішення.

12

Неприпустимість автоматичного формування остаточних текстів офіційних документів та актів органів публічної влади без перевірки уповноваженою особою.

Основні ризики застосування ШІ у сфері публічного управління

1. Відсутність комплексного правового регулювання розробки і застосування ШІ в Україні

2. Застосування загальних мовних моделей ШІ для підготовки остаточних управлінських рішень без їх належної перевірки

3. Отримання недостовірних даних та їх застосування без подальшої верифікації

4. Побудова відповідей на основі нечинних актів або документів із застарілою інформацією

5. Проблеми кібербезпеки та ризики зловживання штучним інтелектом

6. Незначний досвід публічних службовців у застосуванні ШІ у професійній діяльності

7. Використання ШІ з метою порушення принципів прозорості, підзвітності та доброчесності публічного управління

Яким має бути запит до загальної мовної моделі ШІ?

Рольова участь

У якій ролі має діяти ШІ в межах конкретного чату

Структура запиту

Логічно побудований, послідовний зміст завдання

Контекст

У якому контексті та умовах виконується завдання

ЕФЕКТИВНИЙ ЗАПИТ

Приклади

Один або декілька прикладів очікуваної відповіді

Джерела

Посилання на джерела, які потрібно опрацювати (за потреби)

Приклад ефективного запиту до загальної мовної моделі ШІ

Зразок запиту:

Роль • Контекст • Задача

Уяви, що ти досвідчений фахівець у сфері публічного управління, який спеціалізується на питаннях захисту персональних даних у державних органах.

Використовуючи чинне законодавство України про захист персональних даних та рекомендації Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, підготуй аналітичну довідку щодо порядку обробки персональних даних працівників державних органів у системах електронного документообігу.

При виконанні завдання керуйся такими інструкціями: довідка має містити огляд не менше трьох нормативно-правових актів; огляд має містити реквізити актів, їх основні вимоги та практичні рекомендації; при підготовці відповіді уникай недостовірної інформації та посилань на неіснуючі нормативні акти.

Коли виконаєш завдання, дай підготовлений документ для попереднього ознайомлення.

Яким НЕ може бути запит до системи штучного інтелекту?

✗ Абстрактний

Без визначеної ролі, контексту і вимог до результату

✗ Суперечливий

Містить суперечливі чи взаємовиключні завдання

✗ Протиправний

Спрямований на формування забороненого або дискримінаційного контенту

✗ Порухення таємниці

Призначений для безпідставного збирання інформації з обмеженим доступом

Також забороняється використовувати у прикладах службові документи з обмеженим доступом.

Вимоги до забезпечення приватності при застосуванні ШІ

1 Знеособлення персональних даних, які можуть міститися у документах, що передаються до систем ШІ.

2 Дотримання мети, підстав і умов обробки персональних даних у кожному конкретному випадку.

3 Виключення випадків застосування документів з інформацією обмеженого доступу для отримання відповіді від загальних мовних моделей ШІ.

4 Видалення чату із службового акаунта після отримання остаточної відповіді.

5 Обмеження автоматичного доступу систем ШІ до документів, збережених на службових комп'ютерах та корпоративних сховищах даних.

Дякую за увагу!

---

*Штучний інтелект як інструмент розвитку
професійної компетенції публічних службовців*

✉ oleganalitik.knu@gmail.com

Олег ЗАЯРНИЙ
КНУ імені Тараса Шевченка